

Sygn. akt VI RC 840/15

## WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 14 grudnia 2016 roku

**Sąd Rejonowy w Bydgoszczy Wydział VI Rodzinny i Nieletnich** w składzie:

Przewodniczący SSR Magdalena Guzek-Jastrząb

Protokolant sekr.sądowy Katarzyna Rosicka

po rozpoznaniu w dniu 14 grudnia 2016 roku w Bydgoszczy

na rozprawie sprawy z powództwa O. B.

przeciwko M. B. i K. B. (1)

o alimenty

1. zasądza od pozwanej K. B. (1) na rzecz powódki O. B. alimenty w kwocie 500 zł (pięćset złotych) miesięcznie, płatne z góry do dnia 10- tego każdego miesiąca do rąk powódki wraz z ustawowymi odsetkami w przypadku opóźnienia w płatności którejkolwiek z rat począwszy od dnia 1 lipca 2015 roku;
2. zasądza od pozwanego M. B. na rzecz powódki O. B. alimenty w kwocie 500 zł (pięćset złotych) miesięcznie, płatne z góry do dnia 15- tego każdego miesiąca do rąk powódki wraz z ustawowymi odsetkami w przypadku opóźnienia w płatności którejkolwiek z rat począwszy od dnia 1 lipca 2015 roku;
3. w pozostałej części powództwo oddala;
4. zasądza od pozwanych K. B. (1) i M. B. na rzecz Skarbu Państwa Sądu Rejonowego w Bydgoszczy kwoty po 90 zł (dziewięćdziesiąt złotych ) tytułem części kosztów sądowych , w pozostałej części kosztami sądowymi obciąża Skarb Państwa;
5. zasądza od pozwanych K. B. (1) i M. B. na rzecz powódki O. B. kwoty po 1230 zł (tysiąc dwieście trzydzieści) tytułem zwrotu kosztów pomocy prawnej udzielonej powódce z urzędu;
6. wyrokowi w punkcie pierwszym i drugim nadaje rygor natychmiastowej wykonalności.

## UZASADNIENIE

Powódka O. B. wystąpiła przeciwko K. B. (1) i M. B. z powództwem o zasądzenie alimentów w kwocie po 800 zł. miesięcznie, łącznie 1600 zł. miesięcznie. Żądanie sprecyzowała pismem procesowym z dnia 24 marca 2016 r. (k.44). Podała, że wynajmuje mieszkanie, mieszka sama, a miesięczny koszt jej utrzymania wynosi 1600 zł. Powódka wniosła o zabezpieczenie żądania poprzez zasądzenie kwoty 600 zł. miesięcznie od każdego z pozwanych na czas trwania postępowania.

Postanowieniem z dnia 21 kwietnia 2016 roku Sąd Rejonowy w Bydgoszczy udzielił zabezpieczenia na czas trwania postępowania poprzez zasądzenie od pozwanego M. B. na rzecz powódki alimentów w wysokości 350 zł miesięcznie oraz od pozwanej K. B. (1) na rzecz powódki alimentów w wysokości 350 zł miesięcznie płatnych z góry do 5 dnia każdego miesiąca, do rąk powódki, z ustawowymi odsetkami w przypadku opóźnienia w płatności którejkolwiek z rat, począwszy od dnia 20 października 2015r. i oddalił wniosek o zabezpieczenie w pozostałej części.

Postanowieniem z dnia 21 kwietnia 2016 r, ustanowiono dla powódki pełnomocnika z urzędu.

Na powyższe postanowienie zażalenie wnieśli pozwani, które to postanowieniem Sądu Okręgowego w Bydgoszczy z dnia 20 czerwca 2016 roku zostało oddalone.

Na rozprawie w dniu 2 czerwca 2016 roku pozwani oświadczyli, że chcą płacić na córkę i na chwilę obecną są w stanie płacić alimenty w kwocie 600-700 zł miesięcznie.

W odpowiedzi na pozew z dnia 20 czerwca 2016 roku pozwani K. i M. B. wnieśli o oddalenie powództwa w części, tj. powyżej kwoty 300 zł miesięcznie dla każdego z pozwanych.

W uzasadnieniu wskazano, że rodzice powódki nie uchylają się od ciężącego na nich obowiązkułożenia na utrzymanie córki, jednak z uwagi na sytuację majątkową w chwili obecnej są w stanie płacić na rzecz powódki w kwocie po 300 zł. miesięcznie, tj. łącznie 600 zł. Podano także, że powódka nie utrzymuje kontaktu z pozwanymi, którzy mają jeszcze na utrzymaniu jedno małoletnie dziecko. Zgodnie z wiedzą pozwanych powódka zamieszkuje ze swoim partnerem, który partycypuje w kosztach jej utrzymania. Pozwani zaprzeczyli, że nakazali powódce wyprowadzić się z domu i ich zdaniem córka wyprowadziła się na własne życzenie, zaniechając kontaktów ze swoimi rodzicami.

Na rozprawie w dniu 8 lipca 2016 roku pozwani uznali powództwo do kwot po 350 zł. miesięcznie.

### **Sąd ustalił, co następuje:**

Powódka O. B., urodzona (...), jest córką M. B. i K. B. (1).

(okoliczność bezsporna, a nadto dowód: odpis skrócony aktu urodzenia k. 4)

Powódka O. B. od października 2015 roku nie mieszka z rodzicami. Wcześniej przez miesiąc zajmowała pokój u babci, później wynajmowała pokój za kwotę 450 zł. miesięcznie wraz z mediami (300 zł. wynosił czynsz, 150 zł. opłaty eksploatacyjne). Obecnie wynajmuje kawalerkę. Mieszka sama. Za wynajem i media płaci łącznie ok. 1.000 zł. miesięcznie. W wakacje pracowała w lodziarni, otrzymywała 10 zł. za godzinę. Pracowała od matury do końca sierpnia. W okresie od maja do sierpnia 2016 roku zarobiła łącznie 700 zł. brutto tj. 583 zł. netto. Była solidnym pracownikiem i ma możliwość ponownego podjęcia tej sezonowej pracy.

Powódka jest absolwentką (...) Liceum Ogólnokształcącego w B.. Zdała maturę. Obecnie podjęła studia na Uniwersytecie K. W. w B. w systemie dziennym na kierunku wychowanie fizyczne. Nie ma stypendium, nie złożyła wniosku. Żywi się sama. Chodzi na siłownię. Za karnet płaci 59 zł. Sporadycznie dostaje od babci 50-100 zł. Nie zwracała się o pomoc do MOPS-u.

(dowód: pismo ZS nr 5 w B. - k. 65, umowa najmu - k. 80-82, umowa - k. 83-84, przelewy - k. 85-90, 200, świadectwo k. 198-199, świadectwo dojrzałości k. 227, faktura k. 228-229, częściowo zeznania świadka S. M. k. 235v, częściowo zeznania świadka K. J. - k. 236-237, częściowo zeznania świadka P. R. - k. 237-237v, decyzja - k. 282, częściowo zeznania świadka S. R. k. 284-284v, zeznania świadka M. W. k. 284v, częściowo zeznania powódki O. B. k. 284v-286, zaświadczenie k. 330, zeznania świadka D. B. - k. 331-331v, zeznania świadka B. M. - k. 331v)

Pozwany M. B. prowadzi jednoosobową działalność gospodarczą w zakresie usług budowlanych. Jego dochód według oświadczenia wynosi ok. 3.500 zł. miesięcznie. W okresie od października 2015 roku do kwietnia 2016 roku dochód wykazał tylko w grudniu na kwotę 4.477,72 zł i w kwietniu na kwotę 6.148,48 zł. W pozostałym miesiącach wykazał stratę. Pozwany M. B. rozlicza się w formie ryczału. W 2015 r. wykazał przychód w kwocie 5700 zł.

Pozwana K. B. (2) pracuje. Jest zatrudniona na pełen etat na czas nieokreślony w Przedsiębiorstwie (...) na stanowisku inspektor ds. przewozów i osiąga dochód w wysokości ok. 1.900 zł. netto miesięcznie. Za okres roku od października 2015 r. do października 2016 r. uzyskała wynagrodzenie w łącznej kwocie 25264,25 zł. netto tj. średnio 1943,40 zł.

netto miesięcznie. Dodatkowo od listopada 2015 r. do 31 lipca 2016 r. wykonywała dodatkową pracę w domu przez Internet i z tego tytułu osiągnęła dochód w kwocie 14403,33 zł. tj. średnio ok. 1.600 zł. miesięcznie.

(dowód: zaświadczenie – k. 41, 137, 173, częściowo zeznania świadka K. J. – k. 236-237, częściowo zeznania świadka P. R. - k. 237-237v, PIT 28- k. 264-266, częściowo zeznania świadka T. G. – k. 283v, częściowo zeznania świadka M. R. – k. 283v-284, częściowo zeznania S. R.- k. 284-284v, częściowo zeznania pozwanego M. B. – k. 286-287, częściowo zeznania pozwanej K. B. (1) – k. 287-287v, pismo ZUS – k. 297, wykaz dochodów – k. 312, zestawienie – k. 314-323)

Pozwani mieszkali z rodzicami K. B. (1), prowadzili odrębne gospodarstwo domowe i opłacali rachunki. W czerwcu 2016 roku kupili dom około 28 km od B. za kwotę 125.000 zł. Na ten cel pozwana K. B. (1) zaciągnęła kredyt na kwotę 62.000 zł na okres 8 lat. Rata wynosi 940 zł. Dom wymaga remontu. Odmówili podania gdzie dom się znajduje, także powódka nie zna adresu rodziców.

Małżonkowie mają dwa samochody: osobowy i dostawczy oraz dwa motory. Trzeci motor sprzedali za kwotę 39.000 zł w czerwcu 2016 roku pieniądze przeznaczyli na zakup domu.

Pozwani mają na utrzymaniu małoletnią córkę Z. B. w wieku 11 lat, której koszt utrzymania wynosi ok. 600-800 zł miesięcznie. Młodsza córka pozwanych znajduje się pod opieką poradni psychiatrycznej i psychologicznej z uwagi na ciężki stres i zaburzenia adaptacyjne.

(dowód: odpis aktu urodzenia – k. 42, historia choroby – k. 116-130, częściowo zeznania świadka K. J. – k. 236-237, częściowo zeznania świadka P. R. - k. 237-237v, częściowo zeznania świadka T. G. – k. 283v, częściowo zeznania świadka M. R. – k. 283v-284, częściowo zeznania S. R.- k. 284-284v, częściowo zeznania pozwanego M. B. – k. 286-287)

Powódka O. B. nie choruje przewlekłe, ale ma problemy z zatokami, bierze leki. Została w dniu 08 września 2016 r. zgłoszona do ubezpieczenia przez babcię K. J..

(dowód: zaświadczenie – k. 48, pismo ZUS – k. 281, zeznania powódki O. B. k. 284v-286)

Pozwana K. B. (1) w lutym 2016 r. trafiła do szpitala z powodu porażenia nerwu twarzowego w przebiegu ostrego zapalenia ucha środkowego. Korzystała ze zwolnienia lekarskiego do kwietnia 2016 r. Poza tym leczy się psychiatrycznie.

(dowód: karta informacyjna – k. 107-112, historia choroby – k. 113-115, zaświadczenie – k. 173, dokumentacja medyczna – k. 174-195)

O. B. nie ma kontaktu z rodzicami. Gdy mieszkali wspólnie była niebieska karta. Powódka i pozwani nie potrafili się porozumieć. Powodem konfliktu pomiędzy stronami była znajomość powódki z P. R., z którym powódka była w ciąży. Para nadal pozostaje w tym związku, ale mieszkają oddzielnie. P. R. mieszka ze swoimi rodzicami i pracuje z wynagrodzeniem 1320 zł. miesięcznie.

(dowód: pismo KP B.-B. - k. 225-226, zeznania świadka S. M. – k. 235v-236, częściowo zeznania świadka K. J. – k. 236-237, częściowo zeznania świadka P. R. - k. 237-237v, zeznania świadka D. B. – k. 331-331v, częściowo zeznania powódki O. B. k. 284v-286)

Powódka O. B. studiuje dziennie, ma dużo nauki, nie jest w stanie podjąć pracy. Miesięczny koszt jej utrzymania wynosi 1000 zł.

(dowód: częściowo zeznania powódki O. B. k. 284v-286, 332)

**Sąd zważył, co następuje**

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o częściowe zeznania świadków S. M., K. J., P. R., T. G., M. R., S. R., M. W., D. B., B. M., powódki O. B. i pozwanych K. B. (1) i M. B., poparte stosownymi dowodami z dokumentów.

Świadcowie powódki K. J. – babcia – matka pozwanej oraz P. R. – partner powódki oraz świadkowie pozwanych T. G. – szwagierka K. J. oraz M. R. – córka T. G. i S. R. – córka M. R. nie posiadali szczegółowej wiedzy co do możliwości pozwanych oraz potrzeb powódki. Przedstawili sytuację rodzinną powódki, powody opuszczenia przez nią domu rodzinnego. Ich zeznania w tym zakresie są bardzo subiektywne i w zasadzie są relacją strony, z którą są związani. Świadek K. J. jest stroną konfliktu rodzinnego. Pozostaje w złych relacjach z córką K. B. (1) i jej mężem. Córka oskarża rodziców o nadużywanie alkoholu, a świadek pozwanych o niepartycypowanie w sposób wystraszający w kosztach utrzymania domu, w którym mieszkali. Świadek opowiedziała się po stronie wnuczki – powódki O. B., udzieliła jej schronienia, ale jednocześnie nie deklaruje chęci dalszej jej pomocy. W ocenie Sądu jej zeznania mają walor wiarygodności co do faktu konfliktu w rodzinie stron. Świadek P. R. jest związany emocjonalnie z powódką, jest jej partnerem a jednocześnie powodem konfliktu powódki z rodzicami. Nie posiada on szczegółowej wiedzy co do możliwości stron, jego zeznania są z jednej strony nacechowane emocjonalnie, a z drugiej strony ukierunkowane w celu pomocy powódcie. Świadcowie T. G., M. R. i S. R. nie posiadają bezpośredniej wiedzy o sytuacji stron. Swą wiedzę czerpią z informacji uzyskanych od pozwanych. Ich zeznania nie są szczegółowe. Są lakoniczne.

Świadek S. M. – pracownik MOPS i świadek D. B. – kurator sądowy, poznały strony z racji wykonywanej pracy w związku z procedurą niebieskiej karty. Ich wiedza w zakresie możliwości zarobkowych i majątkowych stron i potrzeb powódki jest nikła. Świadcowie potwierdzili konflikt w rodzinie. Brak możliwości porozumienia się stron. Zeznania świadków Sąd uznał za wiarygodne albowiem są jasne, świadkowie opisali swój kontakt z rodziną i przekazali własne spostrzeżenia i wnioski.

Świadcowie M. W. i B. M. nie są związane ze stronami postępowania. Świadek M. W. wynajmowała powódcie pokój i w tym zakresie złożyła zeznania, które nie budzą zastrzeżeń, zaś świadek B. M. była pracodawcą powódki w okresie letnim i przekazała informacje odnośnie wykonywanej przez nią pracy. Jej zeznania także nie budzą wątpliwości.

Sąd dał wiarę zeznaniom stron w zakresie ich aktualnej sytuacji rodzinnej, mieszkaniowej i wysokości uzyskiwanych dochodów w zakresie w jakim zostały poparte innymi dowodami. Zeznania powódki O. B. budzą wątpliwości w zakresie ponoszonych kosztów utrzymania. Według oświadczenia powódki jej miesięczny koszt utrzymania wynosi 1600 zł., a za mieszkanie płaci 1000 zł. miesięcznie. Powódka nie wykazała by miała zaległości w opłatach lub by zaciągnęła zobowiązania na ich pokrycie. Tymczasem jedynym źródłem jej utrzymania są alimenty ustalone w drodze zabezpieczenia na łączną kwotę 700 zł. miesięcznie. Powódka nie przedłożyła aktualnej umowy najmu. Nie korzysta z pomocy MOPS, a o stypendium nie ubiegała się. W tej sytuacji Sąd nie dał wiary jej zeznaniom w tym zakresie.

Zeznania pozwanych K. B. (1) i M. B. budzą wątpliwości w zakresie ich możliwości zarobkowych i majątkowych. O ile wysokość uzyskanego przez pozwaną K. B. (1) dochodu została udokumentowana, o tyle odnośnie pozwanego M. B. nie jest to możliwe. Pozwany prowadzi działalność gospodarczą i rozlicza się w formie ryczałtu. Zaświadczenie czy rozliczenie podatkowe nie wskazuje jego rzeczywistego przychodu czy dochodu. Zresztą, jak wskazuje doświadczenie życiowe, przy prowadzeniu działalności gospodarczej wykazanie możliwości zarobkowych strony nie jest możliwe, a w zakresie usług budowlanych szczególnie. Wiele bowiem usług jest wykonywanych bez dochowania formalności.

Także zeznania pozwanej K. B. (1) budzą zastrzeżenia. Pozwana nieprzerwanie jest zatrudniona w (...), ale okresowo wykonywała dodatkową pracę i uzyskiwała dodatkowo 1600 zł. miesięcznie. Te zwiększone dochody z całą pewnością wpłynęły na zdolność kredytową i ułatwiły zaciągnięcie kredytu. Pozwana podniosła, iż zaprzestała dodatkowej pracy z powodów zdrowotnych. Do akt załączono wyłącznie kartę informacyjną leczenia szpitalnego pozwanej z którego wynika, że przeszła porażenie nerwu twarzonego i wymagała rehabilitacji, ponadto korzystała z pomocy psychiatrycznej z uwagi na problemy rodzinne. Brak jest podstaw do uznania ograniczenia zdolności do pracy. Pozwani odmówili podania gdzie położony jest dom, który kupili i przygotowują do zamieszkania. W konsekwencji nawet powódka nie zna miejsca ich nowego zamieszkania i strona powodowa nie miała możliwości zweryfikowania

ich zeznań w tym zakresie. Z uwagi na stanowisko pozwanych w tym zakresie Sąd nie zobowiązał ich do przedłożenia umowy.

Sąd oddalił wniosek o dopuszczenie dowodu z zeznań świadka H. S. – funkcjonariusza Policji albowiem świadek korzystała ze zwolnienie lekarskiego a aktualnie z urlopu macierzyńskiego i rodzicielskiego i doręczenie jej wezwania przez pracodawcę nie było możliwe. Innego adresu strona powodowa nie wskazała. Zatem wniosek dowodowy należało oddalić.

Pomiędzy stronami był spór co do zakresu możliwości zarobkowych i majątkowych pozwanych oraz co do konieczności zamieszkiwania powódki poza domem rodzinnym i możliwości samodzielnego zaspakajania przez nią własnych potrzeb.

Podstawę powództwa o zasądzenie alimentów stanowi przepis art. 133 § 1 k.r. i o., zgodnie z którym rodzice obowiązani są do świadczeń alimentacyjnych względem dziecka, które nie jest jeszcze w stanie samodzielnie się utrzymać, chyba że dochody z majątku dziecka wystarczają na pokrycie kosztów jego utrzymania i wychowania. W świetle dyspozycji przepisu art. 135 k.r. i o. zakres świadczeń alimentacyjnych zależy od usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego oraz od zarobkowych i majątkowych możliwości zobowiązanego.

Pozwani K. B. (1) i M. B. pracują, uzyskują regularne dochody. Pozwany M. B. prowadzi działalność gospodarczą, usługi budowlane, zaś pozwana ma stałe zatrudnienie, okresowo podejmowała dodatkową pracę. Pozwani w toku procesu podjęli decyzję o zakupie domu i zaciągnięciu na ten cel zobowiązania kredytowego. Podali, że na zakup domu wydali 125000 zł. i na ten cel pozwana K. B. (1) zaciągnęła kredyt na kwotę 62000 zł. na 8 lat i miesięczna rata wynosi 940 zł., zatem koszt kredytu wynosi ponad 28000 zł. Na ten cel sprzedali jeden motor za kwotę 39000 zł. Pozostałą kwotę dostali od rodziny. Posiadają jeszcze dwa motory i dwa samochody. M. na utrzymaniu młodszą 11-letnią córkę i koszty jej utrzymania ocenili na kwotę 600-800 zł. miesięcznie.

W ocenie Sądu pozwani posiadają możliwości zarobkowe jak i majątkowe by partycypować w kosztach utrzymania powódki. Wcześniej gdy mieszkała z nimi w całości ponosili koszty jej utrzymania.

Powódka O. B. ma 19 lat i kontynuuje naukę. Obecnie jest studentką I roku studiów stacjonarnych (...) w B. na kierunku wychowanie fizyczne. Nie podejmuje pracy, nawet dorywczej. Z uwagi na wiek, a przede wszystkim naukę w systemie dziennym powódka nie w stanie samodzielnie się utrzymać, a nawet częściowo partycypować w kosztach własnego utrzymania. Być może za jakiś czas, gdy powódka zda pierwsze egzaminy będzie mogła w weekendy podjąć dorywczą lub sezonową pracę. W ocenie Sądu powódka jest osobą młodą, która chce się uczyć, zdobyć wykształcenie. Mimo trudności, problemów rodzinnych zdała maturę, dostała się na studia i kontynuuje naukę. Podjęcie przez nią samodzielnego życia na własny rachunek wynikało z trudnej sytuacji rodzinnej, ale nie zwalnia rodziców z obowiązku jej utrzymania. Nie sposób bowiem wymagać by studiując dziennie na pierwszym roku studiów powódka podjęła stałe lub choćby dorywcze zatrudnienie.

We wrześniu 2015 r. powódka zdecydowała o wyprowadzeniu się od rodziców – pozwanych K. B. (1) i M. B. na skutek nieporozumień z nimi. Nie była traktowana jak domownik, była ograniczana. Nie odniosły skutku interwencje MOPS i kuratora sądowego. Świadek D. B. – rodzinny kurator sądowy negatywnie oceniła postawę rodzicielską pozwanych – jako nadmiernie wymagających.

Strony nie utrzymują kontaktu, pozwani płacą kwotę ustaloną tytułem zabezpieczenia. Powódka nie ma kontaktu z siostrą. Rodzice nie zgadzają się na ich spotkania bez swojej obecności, twierdzą że nie ufają powódce.

Mając powyższe na uwadze Sąd doszedł do przekonania, że zasadnym jest obciążenie pozwanych kosztami utrzymania powódki w równych częściach z uwagi na ich możliwości zarobkowe i majątkowe oraz fakt że żyją wspólnie, prowadzą wspólne gospodarstwo domowe.

Odnosnie kosztów utrzymania powódki Sąd kierując się zasadami doświadczenia życiowego i średnimi kosztami utrzymania ustalił miesięczny koszt utrzymania powódki na kwotę 1000 zł. miesięcznie. Nie wykazano żadnych szczególnych kosztów utrzymania powódki, a koszty wynajmu mieszkania za kwotę 1000 zł. miesięcznie nie zostały udokumentowane. Ponadto powódka miała możliwość skorzystania z pomocy uczelni, ale nie złożyła wniosku o stypendium, nie korzysta z pomocy społecznej. W ocenie Sądu powódka powinna dążyć do zmniejszenia ponoszonych kosztów a nie ich podwyższania. Jako studentka mogła ubiegać się o dom studencki, bursę lub choćby wynająć pokój a nie mieszkanie lub ewentualnie mieszkanie wspólnie z inną osobą.

Mając powyższe na uwadze Sąd w oparciu o przepis art. 133 i 135 k.r. i o. zasądził od pozwanej K. B. (1) i pozwanego M. B. na rzecz powódki O. B. kwoty po 500 zł. miesięcznie, płatne od dnia 01 lipca 2015 r. i oddalił powództwo w pozostałej części oraz obciążył pozwanych częściowo – stosowanie do przegranego żądania, na podstawie art. 98 k.p.c. kosztami sądowymi – w kwocie po 90 zł. oraz kosztami nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej powódce z urzędu w kwocie po 1230 zł. zgodnie z obowiązującym stawkami i podatkiem VAT.

W ocenie Sądu tak ustalone kwoty alimentów pozwolą na zaspokojenie podstawowych usprawiedliwionych potrzeb powódki i nie obciążą pozwanych ponad miarę. Jednocześnie w ocenie Sądu nie ma podstaw do uwzględnienia żądania w pozostałym zakresie albowiem nie zostało udowodnione by usprawiedliwione potrzeby powódki były większe lub by możliwości pozwanych pozwalały na obciążenie ich kosztami utrzymania córki w większym rozmiarze.

Na podstawie art. 333 § pkt 1 k.p.c. wyrokowi w pkt 1 i 2 nadano rygor natychmiastowej wykonalności.